

HORTONOMI

HORTONOMEN
4/2005

HORTONOMIEN YHDISTYS RY - vuodesta 1925

Hortonomien Yhdistys ry on puutarhaopistoista ja alan ammattikorkeakouluista valmistuneiden hortonomien aatteellinen yhdistys. Sen tarkoituksena on edistää jäsentensä ammatillisia tietoja ja taitoja järjestämällä kursseja, kustantamalla julkaisuja ja lehteä, sekä valvoa kannanotoin koulutuksen, työolojen ja palkkauksen kehittymistä.

PUHEENJOHTAJA

Tellervo Sumanen

Aulangontie 26 A 12, 13210 HÄMEENLINNA

gsm 050 498 9060

puheenjohtaja@hortonomienyhdistys.fi

VARAPUHEENJOHTAJA

Tapio Järvinen

gsm 044 778 5321, 040 500 9305

varapuheenjohtaja@hortonomienyhdistys.fi

SIHTEERI

Arja Anttila

Vanha valtatie 180, 04500 KELLOKOSKI

gsm 0400 011 002

sihteeri@hortonomienyhdistys.fi

VARAINHOITAJA

Jussi Hämäläinen

gsm 050 595 6655

varainhoitaja@hortonomienyhdistys.fi

JÄSEN

Ammi Malkamäki

gsm 040 701 0205

jasen1@hortonomienyhdistys.fi

JÄSEN

Essi Niemelä

gsm 050 574 3540

jasen2@hortonomienyhdistys.fi

JÄSEN

Eila Sihvola

gsm 040 761 8184

jasen3@hortonomienyhdistys.fi

Kotisivuillemme entistä helpommin

www.hortonomienyhdistys.fi

HORTONOMI - vuodesta 1988

HORTONOMI on Hortonomien Yhdistys ry:n jäsenlehti, joka lähetetään jäsenten lisäksi puutarha-alan oppilaitoksille, viranomaisille ja liikelaitoksille. Lehdessä käsitellään tasapuolisesti eri työtehtävissä olevien hortonomien asioita. Jäsentiedotusten lisäksi julkaistaan ammattikuntaa kiinnostavia artikkeleita, mielipidekirjoituksia sekä kaupallisia tiedotteita. Kirjoitukset ovat kirjoittajien omia kannanottoja.

PÄÄTOIMITTAJA

TOIMITUSSIHTEERI

KANSI

TAITTO

PAINOAIKKA

ILMOITUSHINNAT

Tellervo Sumanen paatoimittaja@hortonomienyhdistys.fi

Eila Sihvola toimitussihteeri@hortonomienyhdistys.fi

Kuva Susanna Lappalainen.

Susanna Lappalainen, taitto@hortonomienyhdistys.fi

Kerasivu Oy, KERAVAL 2005

musta-v. 1/1s. 210 €, 1/2s. 120 €, 1/3s. 80 €, 1/4s. 60 €, 1/8s. 35 €

4-väri 1/1 takasivu 360 €, sisäsivu 350 €, 1/2 takasivu 200 €, sisäsivu 180 €

ISSN 0786-325X

Lehti ei vastaa kirjoituksista tai ilmoituksista aiheutuneista mahdollisista vahingoista eikä mahdollisista virheistä kirjoituksissa tai ilmoituksissa. Mikäli ilmoitus jää pois lehdestä johtuvista syistä, lehti julkaisee ilmoituksen seuraavassa numerossa ilman lisämaksua.

4/2005

2

TAIMITARHATUOTANTO

Tammikuun kurssipäivä	4
PÄÄKIRJOITUS	5
Perennamatoilla "heti valmista"	6
Yrittämisen mahdollisuuksia tulevaisuudessa	8
Mitä kuuluu, Överby?	10
Hautustoimen pohjoismainen kongressi	11
Tutustuminen Itä-Suomalaisiin hautausmaihin	16
Terveisiä jäseniltä	20
Salon puistometsien jalopuuesiintymien kartoi- tus ja toimenpidesuunnitelma	24
Valmistuneet hortonomit 2005	26
Vuoden 2005 stipendit	27

*Hortonomien Yhdistys toivottaa
jäsenilleen ja yhteistyökumppaneilleen*

Rauhallista Joulunaikaa

&

Valoisaa Uutta Vuotta 2006

4/2005

Vuoden 2006 ensimmäinen Hortonomi-lehti ilmestyy helmikuussa. Lehteen tuleva aineisto on oltava toimitussihteerillä 15.01.2005 mennessä. Teemana on KASVIHUONETUOTANTO.

TAMMIKUUN KURSSIPÄIVÄ 26.1.2006

Tilastokeskuksen auditoriossa Helsingissä

VIHERALUEIDEN MATERIAALIT

8.15-9.00 Ilmoittautuminen ja aamukahvi

9.00-9.10 Kurssipäivän avaus

9.10-9.50

9.50-10.10

10.10-10.20 Tauko

10.20-11.05

11.05-11.45

11.45-12.30 Lounas

12.30-13.10

13.10-13.40 Kahvi

13.40-14.20

14.20-15.00

15.00-15.40

15.40-16.00 Loppukeskustelu ja päätös.

Ilmoittautuminen: Tellervo Sumaselle sähköpostilla puheenjohtaja@hortonomienyhdistys.fi tai puh 050 498 9060. Viesti 19.1.2006 mennessä: osallistujien nimet, yhteystiedot ja maksutapa.

Maksutapa: ennakkoon yhdistyksen tilille SAMPO 800010-1449819 (kuitti mukaan), pankan päällä käteisellä tai laskutuksena (ilmoita tällöin laskutusosoite). Laskutuslisä 5 €.

Hinnat: 100 €, Hortonomien yhdistys ry:n jäsenet 80 €. Ryhmäalennukset edellisistä osallistujista: 5 osallistujaa: 5 € alennus/ henkilö ja 10 osallistujaa: 10 € alennus/ henkilö. Opiskelijat 40 €, Hortonomien yhdistys ry:n opiskelijajäsenet 30 €. Hinta sisältää lounaan, kahvit ja luentoaineiston.

Näin löydät perille: Tilastokeskus sijaitsee Helsingin Sörnäisissä tukkutorin vieressä, Varastokadun ja Työpajankadun kulmassa. Helsingin rautatieasemalta bussit 73B ja 68, Pasilasta bussi 50 ja Espoosta bussit 504, 505 ja 509. Omalle autolle pysäköintitilaa löytyy ainakin Tilastokeskuksen viereiseltä p-alueelta sekä lähikaduilta ja metrosillan alta, jotka ovat maksuttomia sekä tukkutorin ympäristöstä, josta on 5 min. kävelymatka.

Tellervo Sumanen pubeenjohtaja

MISTÄ ONKAAN HORTONOMIT TEHTY?

Muistatko miten sinusta tuli hortonomi ja miten päädyit työskentelemään sinne missä olet nyt?

Silloin tällöin saan kyselyitä siitä ”kannattaako” hortonomiksi opiskella. Opiskelun vaatima työmäärä sekä aika koetaan suureksi haasteeksi. Tämän lisäksi kyselijä kokee usein työelämän tarjoaman tulevaisuuden epävarmaksi. Vastaan tiedustelijoille yhdistyksemme palkkakyselyn numerofaktoilla ja oman kokemuksen tuomalla varmuudella: Kyllä, mielestäni kannattaa opiskella hortonomiksi ja suuntautua puutarha-alalle!

Kävin marraskuun puolivälissä kertomassa Oulun ammattikorkeakoulun hortonomiopiskelijoille hortonomin työelämästä. Opiskelun jälkeinen elämä tuntui heistä vielä hyvinkin avoimelta. Puutarha-alan tarjoamat laajat mahdollisuudet avautuvat opiskelijoille varmasti vielä opiskelujen edetessä. Opiskelijoiden tulevaisuuden paineita helpottaakseen puutarha-alalla toimijat, kuten oppilaitokset, yritykset ja yhdistykset voisivat saada yhteistyöllä paljon aikaan. Meidän tulisi ottaa opiskelijat entistä paremmin huomioon ja kertoa heille työelämän tarjoamista haasteista.

Usein törmään myös kysymykseen: missä ovat hortonomien juuret? Tilaisuuksissa, jossa tapaan hortonomiopiskelijoita, kuljetan mukani Hortonomien Historiikka vuosilta 1925-1995. Tämä Kallion ja Närhen toimittama opus on tehnyt minuun lähtemättömän vaikutuksen ja koen löytäneeni osan ammattiylpeyttäni tuosta historiikista. Toivon, että niin hortonomit kuin myös hortonomiopiskelijat löytäisivät yhteiset ammatilliset juurensa ja kokisivat ammattiylpeyttä sekä työniloa.

Iloista Joulua ja kukoistavaa Uutta Vuotta 2006!

PERENNAMATOILLA "HETI VALMISTA"

Satakunnan Taimitukku Ay

Satakunnan Taimitukku on Laviassa toimiva perheyritys. Yrittäjäpariskunnan lisäksi yritys työllistää kahdeksan vakituista henkilöä sekä noin viisitoista kausityöntekijää. Päätuotantona ovat perennat. Valikoimaan kuuluu noin 300–400 perennaa. Sivutuotantona tuotetaan kukkivia orvokkiamppeleita kevään myyntiin. Tehokkaan pikkutaimituotannon johdosta 95 % myydyistä taimista on omaa tuotantoa. Taimien lisäys tapahtuu perinteisten menetelmien lisäksi omassa kasvilaboratoriossa mikrolisäyksellä. Näin varmistetaan taimien terveys ja riittävä taimiaines myös perennamattotuotantoon. Taimitarhan tuotantotiloiksi lasketaan noin 8000 m² kasvihuoneita ja noin 3100 m² kalettua tilaa sisältäen kylmävarastot ja konesuojat.

Perennamattojen viljely

Jatkuva kehitystyö kuuluu taimitukun arkeen. Tästä on hyvä osoitus kolme vuotta sitten aloitettu perennamattojen tuotanto. Useista maanpeiteperennoista kasvatetaan valmiiksi 40 x 60 cm (0,24 m²) kokoinen perennamatto. Luontaisesti peittävät ja tiiviiksi kasvavat maanpeiteperennat soveltuvat hyvin mattoihin. Taimimäärä perennamattoja käytettäessä on neljä – viisi kertainen normaali istutukseen nähden. Myyntikuntoisen maton viljely kestää valmiista pikkutaimesta noin kolme – neljä kuukautta. Talvikuukausina tuotetut pikkutaimet istutetaan huhtikuun lopulla ja valmiita matot ovat elokuussa. Viljely aloitetaan kasvihuoneissa ja lopetetaan ulkona. Kasvu turvataan pitkävaikutteisilla lannoitteilla ja tarpeen vaatiessa lisälannoitteilla. Leikkauksia mattojen kasvatusta ei vaadi.

Helppo istuttaa

Perennamatot soveltuvat erityisesti vaikeasti hoidettaviin kohteisiin, kuten jyrkät rinteet, sekä kohteisiin, joihin on varattu istutusrahaa, mutta ei hoitorahaa. Elokuussa istutettu matto on kahden viikon päästä muodostanut 5-10 cm juurta. Hoitotarpeen vähyys kompensoi mattojen hieman yksittäiskasveja kalliimman hinnan. Istutus on nopeaa ja helppoa. Mullos on heti peitossa, joten siemenrikkakasvit eivät pääse itämään. Perennamatoilla saadaan heti valmista. Niitä on helppo leikata muotoon. Julkisyhteisöt käyttävätkin niitä puiden juuristossa helpottaakseen nurmen leikkuuta. Näin vältetään vahingoittamasta puiden runkoja ruohonleikkurin terällä.

Jatkuvaa tuotekehittelyä

Satakunnan Taimitukun pääasiakkaat ovat kunnat, seurakunnat ja viherrakentajat. Kaikki perennamatot myydään tukkumyyntinä etukäteistilausten perusteella. Mieluiten tilauksia otetaan vastaan jo edellisellä kasvukaudella. Kilpailijat mattotuotannolle löytyvät ulkomailta.

Kuljetuksissa käytetään omaa kuljetuskalustoa tai ulkopuolisia liikenneitsijöitä. Matot pakataan samoihin 40 x 60 cm laatikoihin kuin muutkin perennat. Laatikot ovat palautettavia.

Perennatarhalla tulevaisuus koetaan positiivisena. Kehitystyötä riittää ja siihen halutaan panostaa niin aikaa kuin rahaa. Muun muassa tuotekehittelyssä paneudutaan seuraavaksi itse viljelyyn, uusien lajien käyttöönottoon, juurtumisen nopeuttamiseen sekä istuttamisen nopeuttamiseen asiakkaan kannalta. Perheyrittäjien tuloksellinen yritteliäisyys on huomattu myös muualla. Satakunnan Taimitukku on valittu Vuoden Maatilaksi 2005!

Perennamattoihin soveltuvia lajeja ovat muun muassa useat *Geranium* -lajit (kurjenpolvet), *Waldsteinia* (ansikka), *Lamium* (peippi), *Sedum* (maksaruoho), matalat *Veronica* (tädykkeet), *Phlox stolonifera* (rönsyleimu) ja *P. subulata* (sammalleimu), *Nepeta* (kissanminttu), *Lysimachia nummularia* (suikeroalpi), *Glechoma* (maahumala), *Vinca* (talvio) ja *Ajuga* (akankaali).

PERENNAMATOILLA
"HETI VALMISTA"

4/2005

7

YRITTÄMISEN MAHDOLLISUUKSIA TULEVAISUUDESSA

Hortonomien Yhdistys haastatteli Taimistoviljelijät ry:n toiminnanjohtajaa **Jyri Uimosta** taimitarhaviiljelyn ajankohtaisista kysymyksistä.

Miltä tilanne taimitarhaviiljelijän silmin tällä hetkellä näyttää?

Takana on viljelyn kannalta hieno syksy, joten ensi sesongin markkinoille tulevat taimet ovat laadukkaita. Kelit sallivat viljelytöiden teon ajallaan, mikä helpottaa hiukan ensi kevään kiirettä. Näkymiin vaikuttavat kuitenkin markkinat selvästi enemmän kuin tuotanto. Taimien vähittäiskauppa on näyttänyt vähentymisen merkkejä. Viime kausi ja varsinkin kevät oli vähittäiskaupassa heikko, mikä säteilee tulevaisuuteen kauppiaiden varovaisina ennakkotilauksina.

Taimien tuonti näyttää lisääntyneen, mikä osaltaan selittää kotimaisen tuotannon markkinointivaikeuksia. Taimikaupan pirstoutumisen ja halpamyynnin lisääntymisen myötä ulkomaisen taimen osuus vahvistuu ja valitettavasti kuluttajien käsitys alkuperän merkityksestä hämärtyy.

Viherrakentamisessa taimien käyttö on jatkunut vähintäänkin entisellä tasollaan. Tämä on ilahduttavaa, sillä kotimaisen taimen asema on vahva ja tunnustettu viherammatti-laisten keskuudessa.

Perennoista puhutaan paljon: ne ovat tiedotusvälineissä esillä ja kaupungit ovat istuttaneet perennapuistoja. Miten tämä on vaikuttanut taimitarhaviiljelyymme?

Valtaosa perennoista myydään vähittäiskaupan kautta. Perennat olivat lähes täysin unohtuneet julkisessa viherrakentamisessa. Kiinnostuksen kasvu nähdään viljelijöiden keskuudessa erittäin myönteisenä. Viherrakentamisen tarpeisiin tehdään perennojen käytöstä tutkimusta ja tuotekehittelyä. Toivottavasti tämä purkautuu kasvavana kotimaisen perennan kysyntänä. Tuotanto kasvaa samaa tahtia kysynnän kasvun kanssa.

Vähittäiskaupan merkitys on edelleenkin perennoilla suurin, joten toivottavasti täysin turha tuonti ei nitistä suomalaista viljelyä.

Kaupunkien ja seurakuntien perennaistutukset ovat hyviä esimerkkejä, joiden merkitys perennojen käytön lisäämiseksi on tavattoman suuri.

Miten mahdollisiin viljelyn painopisteen muutoksiin pystytään reagoimaan? Turvaudutaanko tuontiin?

Painopisteen muutos tarkoittanee ns. suhteellisen pysyvää muutosta ja sellaiseen pystytään reagoimaan helposti. Ongelmia ovat taimimarkkinoille tyypilliset suhdannevaihtelut, joita tulee ja menee. Niihin reagointi ei ole taloudellisesti perusteltua. Alitarjontatilanteessa turvaudutaan tuontiin ja ylituotantotilanteessa kompostiin.

Miten paljon puhuttu globalisaatio heijastuu taimituotantoon. Onko tuotanto siirtymässä balttimaihin? Suomesta? Tanskasta? Hollannista? Ketkä ovat voittajia?

Globalisaatio ei vaikuta kovin paljoa Suomen taimitarhatuotantoon pitkällä tähtäimellä. Tosin tällä hetkellä halvat tuotantomaat Baltiassa ja erityisesti Puola voivat aiheuttaa ajoittaisia ongelmia meille. Suomesta tuskin siirtyy tuotantoa pois.

Keski-Euroopasta ja varsinkin Hollannista siirtyy ja on siirtynyt tuotantoa halpaan itään. Voittajia ovat tällä hetkellä alhaisten kustannusten uudet EU-maat, mutta ne menettävät kilpailuetunsa melko pian kustannustason nousun ja hintojen yhtenäistymisen myötä. Ehdottomia häviäjiä ovat taimien käyttäjät, jotka tyhmyyttään tai välinpitämättömyyttään ostavat vierasta alkuperää ja kasvuoloihin sopimattomia tuontitaimia.

Miten ennakoit tulevaa? Eli miltä tulevaisuus näyttää?

Taimitarhatuotannon tulevaisuus Suomessa vaikuttaa pääsääntöisesti nykyisen kaltaiselta. Tuotannon muutokset tapahtuvat vähitellen markkinoiden kehityksen mukaan. Alan vakautta kuvaa se, että taimien tukkuhinnat ovat pysyneet noin 20 vuotta ennallaan. Tämä on edellyttänyt alalta kustannusten karsintaa ja toiminnan tehostamista, mikä on johtanut viljelymenetelmien kehittymiseen. Suuntaus jatkuu myös tulevaisuudessa.

Nyt tuontitaimen asema varsinkin vähittäismarkkinoilla on vahva. Kun saamme kokea pari kunnon talvea ja ihmiset kyllästyvät jokapaikan muovituujiin, lisääntyy kotimaisen taimen arvostus ja siten myös viljelymäärät. Vaikka taimitarhatuotannon tulevaisuus näyttää kokonaisuutena myönteiseltä, ovat kovasta tuontipaineesta johtuvat markkinahäiriöt edelleenkin riesanamme. Toivottavasti häiriötilanteet jäävät lyhytaikaisiksi, jolloin ne eivät ehkä ehdi aiheuttaa peruuttamattomia vaurioita.

Taimitarha-ala tarjoaa yrittämisen mahdollisuuksia uusille tulijoille, sillä lähin vuosikymmen on selvää eläköitymisen aikaa ja kaikille taimitarhoille ei löydy perheestä jatkajaa. Uusille yrittäjille vartenotettava mahdollisuus on hankkia jo toimiva taimitarha.

MITÄ KUULUU, ÖVERBY?

Hortonomien Yhdistys haastatteli **Bjarne Blomqvistia**.

Koska uudet opiskelijat aloittivat?

Uudet hortonomi-opiskelijat aloittivat jo 29.8.2005. Heistä 13 opiskelee maisemasuunnittelun ja 9 puutarhatuotannon linjalla.

Millaisia asioita pääsykokeissa painotettiin?

Pääsykokeet koostuivat mm. matematiikan tehtävistä sekä ainekirjoituksesta – sillä haluttiin selvittää hakijoiden ruotsinkielentaitoa.

Mitkä opintokokonaisuudet ovat Överbyn erikoisvahvuuksia?

Maisemasuunnittelun koulutusohjelmassa opinnot ovat tietokonepainotteisia ja monipuoliset pihasuunnittelusta maisemasuunnitteluun. Överbyn laajoilla puistoalueilla (mm. Marketanpuistossa) voi tehdä havaintoja suunnitelmien soveltamisesta käytäntöön. Nykyaikainen kasvihuoneviljelymme on puolestaan erinomainen tuki tuotanto-puolen opiskelussa. Sekä koulun puistoissa, kasvihuoneissa että taimistolla, on hieno mahdollisuus osallistua käytännön töihin erilaisissa projekteissa.

Miten Överbystä valmistuneet hortonomit ovat sijoittuneet työelämään?

Gallupia opiskelijoiden sijoittumisesta on tehty keskitetysti Sydvästin ammattikorkeakoulussa. Tuloksia ei ole vielä julkaistu, mutta näppituntuma kertoo, että töitä on opiskelijoillemme ollut tarjolla hyvin.

Miltä Överbyn hortonomikoulutuksen tulevaisuus näyttää?

Suuntautuminen viherpuolelle jatkuu varmasti voimakkaana. On kuitenkin erittäin tärkeää, että myös tuotantopuoli on edustettuna Överbyssä. Opiskelijarekrytointi kattaa koko maan, mutta opiskelijoita tulee erityisesti pääkaupunkiseudulta. Yrkeshögskola Sydväst on tehnyt suunnitelmat hortonomikoulutukselle Överbyssä tällä hetkellä vuoteen 2015 asti. Tulevaisuus näyttää oikein hyvältä.

HAUTAUSTOIMEN POHJOISMAINEN KONGRESSI

Hautaustoimen pohjoismainen kongressi järjestetään joka neljäs vuosi. Nyt isäntänä toimi ensimmäistä kertaa Islanti, jonka pääkaupunkiin Reykjavikiin kokoontui 24.8–28.8.2005 kaikkiaan 384 henkilöä kaikista pohjoismaista. Suomesta osallistujia oli 65.

Kongressi jakautui luentoihin, opintomatkoihin ja Islannin luonnonnähtävyyksiin tutustumisiin. Oheassa lyhennelmä kongressin annista.

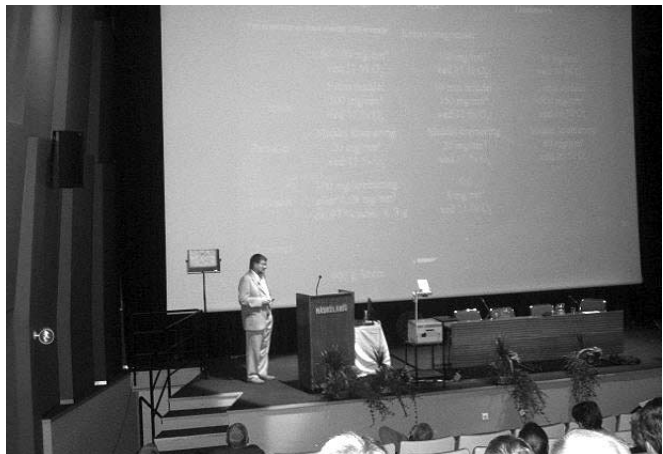
Ensimmäinen ja toinen päivä — juhlallisuuksia ja yleviä ajatuksia tulevaisuudesta

Reykjavikin pormestari avasi kongressin 24.8. juhlallisesti kaupungintalolla. Kongressia juhlittiin yhdessä puheiden, pienen napostelun ja yleisen seurustelun merkeissä. Toisena päivänä Islannin presidentti Olafur Ragnar Grimsson kunnioitti kokousta läsnäolollaan. Hän piti puheen, joka tulkattiin niille, jotka kääntämistä tarvitsivat.

Kokous alkoi mielenkiintoisella esitelmällä vanhan ja uuden hautausmaakulttuurin kohtaamisesta. Esitelmästä ilmeni esimerkiksi, että kaikista Islannin 288 hautausmaasta on 218 uudelleen kunnostettu. Islannissa on muihin pohjoismaihin verrattuna alhainen tuhkauspäätös: Kun Suomessa vuonna 2004 tuhattiin 32.65%, Norjassa 32.7%, Ruotsissa 72.7% ja Tanskassa 74.1% vainajista, Islannissa vastaava luku oli vain 17.2%.

Lounaan jälkeen pohdittiin hautausmaiden ja kirkon organisaation tulevaisuutta. Norjalainen puhuja esitteli kirkon vastuun problematisointia sekulaarisessa ja monikulttuurisessa yhteiskunnassa.

Periaatteellinen ongelma syntyy, kun yhdelle uskontokunnalle siirretään vastuu yleisestä, yhteiskunnallisesta tehtävästä – vainajien hautaamisesta. Asiaa ei auta, vaikka tähän uskontokuntaan kuuluisi 85% väestöstä. Loput 15% väestöstä ei voi osallistua kirkollisten toimintojen hallintoon.

Kuten muissakin pohjoismaissa, Norjassa hautausmaasektorin kuluttajatytyvyisyys on suurempi kuin minkään muun julkisen sektorin palveluiden. Norjassa tutkittiin kirkon roolia hautausmaiden ylläpitäjänä ja lopputuloksen (Bakkevig -valiokunta) mukaan 80 % kysymyksiin vastanneista halusi pitää nykyisen järjestelmän, jossa kirkolla on vastuu. Suomessa vuonna 2004 voimaan tullut hautaustoimenlaki määrää, että evankelisluterilaisen kirkon seurakuntien hautausmaat toimivat yleisinä hautausmaina, joilta myös kirkkoon kuulumaton vainaja on oikeutettu saamaan hautasijan. Kirkon rooli hautausmaa-alan toimijana riippuu kirkon ja valtion suhteiden kehityksestä, kansankirkon kannatuksesta ja siitä, määritelläänkö kirkko julkiseksi tai yksityiseksi tahoksi.

Tulevaisuudessa hautausmaiden tulee parantaa palveluja ja muuttua entistä enemmän kuluttajasuuntautuneiksi. Hautausmailla tulisi olla mahdollisuus tehdä poikki-ammattillista työtä ja ammattimaisesti suunnitella paikallista hautausmaapolitiikkaa. Hautausmaiden toiminta ei saisi häiriintyä sairauspoissaolojen tai avoimien virkojen takia. Yhteistyötä valtion kanssa tulisi erityisesti lisätä ja hautausmaapolitiikkaa kehittää niin, että se tuo esiin hautausmaiden ylläpidossa tavoitellun kunnianhimon tason, arvot, yleisön palvelemisen ja maksu- ja henkilöstöpolitiikan.

Hautausmaat ulkoilualueina

Maisema-arkkitehdit Norjasta ja Islannista pohtivat hautausmaita virkistysalueina. Hautausmaiden suunnittelun kehittyminen 1900-luvulla on vienyt hautausmaita yhä enemmän ulkoilualueiden kaltaiseksi. Hautausmaat ovat erikoisia virkistysalueita jo ympäristönsä, maisemansa ja kaupunkikuvansa tähden, lisäksi hautausmaalla kävijöiltä vaaditaan erityistä kunnioitusta ja hienotunteisuutta. Myös hautausmaiden perinteinen rooli kaunokirjallisuudessa ja taiteessa muutenkin tuo oman sävöyksensä hautausmaiden ulkoilu- ja virkistyskäytölle.

Kolmas päivä 26.8 – Krematorioetiikka on mielenkiintoinen puheenaihe

Sana etiikka tarkoittaa eettisiä periaatteita. Krematoriotyössä eettinen koodeksi tarkoittaa lyhyesti kuvailtuna seuraavien asioiden huomioimista: tuhkaamisessakaan ihmisoikeuksia ei saa loukata ja uskonnon- ja ilmaisunvapautta on kunnioitettava. Vainajan toive tuhkaamisesta on otettava huomioon ja työ on tehtävä arvokkaasti, asianmukaisesti ja vainajaa kunnioittaen. Jokainen vainaja on tuhkattava erikseen, vainajien tuhkia ei saa sekoittaa keskenään eikä tuhkaa saa käyttää liiketoimintaan.

Tanskassa on paljon puhuttu tuhkattujen vainajien metalliosien esim. keinonivelten uusiokäytöstä. Siellä eettinen neuvosto antoi vuonna 2000 julkilausuman, jonka mukaan metalliosia ei saa käyttää liiketoiminnallisesti - mahdolliset varat niiden myynnistä on ohjattava hyväntekeväisyyteen. Osat, jotka eivät mahdu uurnaun eivätkä sovellu uusiokäyttöön tulisi haudata hautausmaalle. Tämä on herättänyt monella hautausmaalla

vastustusta: Onko hautausmaa tällaista haataamista varten?.

Krematoriouunien lämmön uusiokäyttö

Krematoriouunien sivutuotteena syntyy lämpöä, joka voitaisiin hyödyntää. Suomessa krematoriolämpöä ei hyödynnetä, täällä koetaan investointikustannukset liian suuriksi ja eettiset kysymykset liian hankaliksi. Naapurimaassamme Ruotsissa sen sijaan krematoriolämmön käyttö on yleistä. Kansantaloudellisesti voisikin olla järkevää tällaisen ”hukkalämmön” hyödyntäminen. On kuitenkin erittäin tärkeää, että tällaisten päätösten tueksi löytyy riittävästi eettisiä periaatteita.

Kaikissa pohjoismaissa, Suomea ja Islantia lukuun ottamatta, on krematorioiden toiminnalle asetettu ympäristövaatimuksia. Ympäristövaatimuksilla tarkoitetaan sitä tapaa ja käytäntöä miten suhtaudutaan mm. erilaisiin tuhkauksen aikana ja sen jälkeen syntyviin päästöihin.

Kiristyneet ympäristövaatimukset lisäävät kustannuksia

Lisääntyneet ympäristövaatimukset nostavat huomattavasti krematoriouunin hankintahintaa. Jos Suomessa joskus otetaan käyttöön Ruotsin ympäristövaatimukset, niin pelkästään elohopeasuodatin maksaa tänä päivänä n. 590 000 euroa - saman verran kuin uuden uunin hankintahinta. Laitteistoista on myös pidettävä hyvää huolta, joten huoltokustannuksetkin voivat olla suuret.

Ruotsissa on laskettu, että tuhkauskustannukset ovat 500 vainajaa kohden n. 375 euroa. Tämä luku tosin sisältää uunin hankintahinnan, kaikki laitteet, työn ja muut kiinteät kulut. Vertailun vuoksi kerrottakoon, että esimerkiksi tuhkausmaksu Helsingin seurakuntayhtymässä on helsinkiläiselle vainajalle 60 euroa ja ulkopaikkakuntalaiselle 200 euroa.

Krematorionhoitajan koulutukselle kysyntää

Krematoriouunit ovat kehittyneet lähes automaattisiksi, tehokkaiksi, hiljaisiksi laitteiksi. Nykyajan taloudellisissa uuneissa on mm. automaattinen ohjaus, sisäänvientivaunu ja ilman ohjain. Krematoriolaitteiden kehitys, lisääntynyt tietotekniikka ja monipuoliset valvontalaitteet ovatkin asettaneet krematorionhoitajan ammattitaidolle melkoisia vaatimuksia. Selvää on, että krematorionhoitajat tarvitsevat lisää teknistä koulutusta. Teknisten valmiuksien lisäksi krematorionhoitajan täytyy hallita sujuvasti ja asiallisesti myös henkilökohtainen asiakaspalvelu. Ruotsissa järjestetään vuoden aikana monia koulutustilaisuuksia krematorioiden henkilökunnalle. Suomessa Hautaustoiminnan Keskusliitto järjestää kerran vuodessa krematorioalan koulutuspäivät.

Henkilöstön kehittäminen ja johtaminen

Henkilökunta on yrityksen tärkein resurssi. Usein tämä iskulause kuitenkin unohtuu. Ruotsin työympäristölaissa määritellään mm., että ihmisillä tuli olla työssään mahdollisuus myötävaikuttamiseen, omien taitojensa toteuttamiseen ja yhteenkuuluvuuden tunteeseen. Työn pitäisi lisäksi olla mielekästä ja siitä tulisi saada tunnustusta.

Organisaation henkilöstön kehittäminen tarkoittaa työntekijöiden tietojen, kykyjen ja valmiuksien sekä itse työssä oppimisen kehittämistä. Hautausmaasektorilla henkilöstön kehittämisessä tulisi keskittyä seuraaviin henkilöstöltä vaadittaviin ominaisuuksiin: vastuu, muutосkyky ja -halu, osallisuus, ongelmien ratkaisu, tulosvastuullisuus, asiakas-keskeisyys ja yhteistyö.

Kirkko- ja hautausmaasektorilla on perinteisesti ollut itsenäisiä työntekijöitä, joilla on ollut kaukana johdosta pieni, muodollinen mahdollisuus vaikuttaa päätöksiin. Kuitenkin nykykäsityksen mukaan hautausmaille on kehittynyt selkeä ja vahva päätöksiin osallistumisen kulttuuri.

Kuitenkin kirkon ja hautaustoimen hallinnossa myötävaikuttaminen vakiintuneiden rakenteiden ja johtamistapojen perusteelliseen muuttamiseen on yleensä hyvin vaikeaa. Tärkein syy lienee se, että kyseessä ovat hyvin vakiintuneet työpaikat, jotka ovat olleet olemassa kymmeniä, jopa satoja vuosia. Tämän huomaa varsinkin silloin, kun siirtyy yhden ihmisen hoitamalta hautausmaalta suurempiin työyksiköihin ja työryhmiin. Ymmärrykselle ja pätevälle ihmissuhteiden hoitamiselle siirtyminen pienestä ja joustavasta yksiköstä osaksi monimutkaista organisaatiota asettaa suuria vaatimuksia kuten myös turvallisuuden tunteen ja motivaation luomiselle.

On sanottu, että ihmisillä on johtajille kolme vaatimusta: suunta, luottamus ja toivo. Aikoina, joiden koetaan olevan täynnä muutoksia ja uusia vaatimuksia, tarvitaan organisaation johtoon ihminen tulkitsemaan ympäristön eri merkkejä. Johtajan on kyettävä

näkemään ja selvittämään järjestelmän ja työtapojen muutosten tarve. Hyvä johtaja kohdistaa huomionsa sekä työtehtäviin, että työtovereihin.

Kaikille työntekijöille on yhteistä kaksi asiaa: haluamme, että meidät hyväksytään omana itsenämme ja että saamme tunnustusta työstämme. Hautausmaan työntekijöiden voimavara on ensisijaisesti paikallisuus siihen liittyvine henkilösuhteineen. Tämä sisältää samalla johtamislouheisia haasteita ottaa huomioon ja antaa tilaa hautausalan erilaisille ongelmille ja haasteille. Edistämällä henkilöstön kouluttautumista ja aktiivista päätöksentekoon osallistumista voidaan alan tarpeita tyydyttää.

Islanti – hieno, puuton maa.

Neljäntenä päivänä kongressin virallinen ohjelma oli ohi. Suurin osa kurssilaisista lähti ohjatuille retkille Islannissa. Suomen ryhmä lähti maan suosituimmalle, ns. kultaisen kolmion retkelle. Kongressi päätettiin Hallgrímskirke -kirkossa ja seuraavana päivänä kukin palasi kotiinsa.

Islanti osoittautui luonnonkauniiksi ja upeaksi maaksi, jossa puusto oli harvassa. Hintataso Suomeen verrattuna on jopa kolminkertainen, tämä onkin hyvä huomioida matkasuunnitelmia tehdessä.

Raimo Laurasvaara sai Hortonomien yhdistyksen stipendin 2005 opintomatkansa varten.

TUTUSTUMINEN ITÄ-SUOMALAIISIIN HAUTAUSMAIHIN 6.-9.8.2005

Pyöräillen matkaan

Tutustumismatkan päätimme tehdä pyöräillen, koska silloin ehtii nähdä tienvarsien yksityiskohdatkin. Lisäksi pyörän saa pysähtymään mielenkiintoisen kohteen kohdalla huomattavasti autoa helpommin ja nopeammin. Niinpä elokuisena lauantaiaamuna hurautimme pyörillä rautatieasemalle – Pipo Riihimäessä ja Emmi Lahdessa. Retkemme alkoi leppoisasti neljän tunnin junamatkalla Joensuuhun.

Joensuun hautausmaa

Joensuun hautausmaalla kävelimme pari tuntia ristiin rastiin etukäteen saamamme kartan opastuksella. Nähtävää riitti. Hautausmaalla on kaksi kappelia: vuonna 1935 valmistunut Rauhankappeli ja vuonna 1989 valmistunut Ristinkappeli, jossa on myös krematorio. Joensuussa on kuolemantapauksia noin 450-500 vuodessa, joista tuhkauksia 140-160 kpl eli yli 30%.

Hautausmaan uurna-alue oli mielenkiintoinen. Perennapenkkiin oli asennettu ylhäältä katsoen ristinmuotoisia kiviä hautamuistomerkkejä. Ristin sakaroista kukin oli varattu yhdelle perheelle. Muistomerkin korkeus oli noin 50 cm. Muistolehdossa puolestaan oli 160 cm korkea kivipaasi, johon kunkin vainajan tiedot merkitään 2 x 6 cm kokoiseen nimilaattaan. Vieressä oli pergolatyylinen pyöreä rakennelma. Betonipylväiden välisissä metalliverkoissa kasvoi villiviiniä. Ympyränmallisen kiveyksen keskellä oli koroke, johon omaiset voivat tuoda hautakukkansa.

Joensuussa osa kukkapesistä oli irti muistomerkistä.

Ensivaikutelmana hautausmaasta jäi mieleen siisteys. Ihmettelimme hiekkakäytävien puhtautta ja siistiksi kantattuja reunoja. Rikkaruohoja ei käytävillä näkynyt lainkaan. Hoitamattoman näköisiä hautoja ei silmiimme osunut ollenkaan. Kukkapesät oli osalla alueista perinteisesti muistomerkeissä kiinni ja osalla alueista reilusti irti muistomerkeistä. Kukkapesien siirto irti hautakivistä on tehty luultavasti helpottamaan nurmenleikkuuta. Ehkä se edesauttaa myös kivien pystyssä pysymistä.

Kiinnitimme huomiota myös jätteiden lajitteluun. Joensuussa oli 240 litran jäteastiat sekajätteelle. Ne tyhjenetään pari kertaa viikossa Molok-säiliöihin. Paikallinen kuljetusliike tyhjentää Molokit ja kuljettaa jätteet kaatopaikalle. Maatuvalle jätteelle oli varattu 400 litran säiliöt tärkeimpien kulkureittien varrelle. Näistä maatuva jäte ajetaan kompostiin seurakunnan toimesta. Hoitotöistä tuleva maatuva jäte kärrätään siirtolavoille, jotka kuljetusliike tyhjentää kompostiin. Seurakunnan asunnoista ja keittiöstä tuleva biojäte menee omaan keräykseensä, jonka kuljetusliike hoitaa. Kynttiläjäte menee kaatopaikalle, koska sille ei ole löytynyt vastaanottajaa. Hautausmaa-alueella on kuitenkin kynttiläjätteelle osoitettuja jätteistioita, koska jo opittua lajittelua ei ole haluttu lopettaa. Hautausmaan töistä syntyvä metalliromu kuljetetaan aika ajoin itse Kuusakosken romuvastaanottoon. Ongelmajätteet toimitetaan jätehuoltomääräysten mukaisesti niille osoitettuihin keräyspisteisiin.

Enon hautausmaa

Joensuun hautausmaalta pyöräilimme Lehmön, josta matka jatkui seuraavana aamuna pyöräillen kohti Enoa. Kävimme Enon 200-vuotiaassa puukirkossa, jossa opas olikin viimeistä päivää paikalla. Hautausmaa sijaitsee muutaman sata metriä kirkosta mäen rinteessä. Hautausmaan vanha osa oli todella viehättävä ja tyystin erilainen kuin mitä olemme aiemmin nähneet. Hautausmaa oli terassoitu rinteeseen. Alueella ei ollut lainkaan nurmikkoja, haudoilla kasvoi mustikkaa ja kanervaa. Uusille haudoille oli tuotu tummaa hiekkaa/soraa. Seurakunnan hoidossa oli vain vähäinen osa haudoista.

Hautausmaan uusi osa oli laaksossa mäen takana. Uuden osan tasainen nurmikenttä poikkesi täydellisesti vanhasta osasta. Alueella oli vain muutamia hautoja. Alueelle johtavan tien reunat oli verhoiltu luonnonkivilohkarein. Kivien väleihin oli istutettu kivikkokasveja ja vuorimäntyjä. Uudella alueella oli muistolehto, jonka massiivinen kivipaasi luonnonkivireunuksineen oli upea. Aivan viereen sijoittui urna-alue, joka on rakennettu rinteeseen. Urna-alueen viimeistely oli vielä kesken.

Jätehuolto alueella oli hoidettu 250 litran sekajäteastioin. Näihin neuvottiin laittamaan kynttilät, hautavihkot, lasi ja likainen pahvi. Biojätteelle oli 600 litran astiat, josta se viädään kompostoitavaksi. Haravointijätteen sai kasata myös puiden juurelle tai käytävän varteen, josta seurakunta hoitaa sen kompostoitavaksi. Kukkaruukuille ja kierrätyspaperille oli omat keräyslaattikkonsa. Hautausmaan erikoisuutena mainittakoon idyllinen kunnostettu vanhan ajan monipaikkainen puucee, joka oli siistissä kunnossa.

*Vasemmalla:
Enon hautausmaan
uudelle osalle joh-
tava tie.*

*Seur. sivulla:
Mähkön hautaus-
maan lehtikuusi-
kujanne*

Enoon tutustuttuamme jatkoimme matkaa Ahvenisiin, jossa pysähdyimme syömään. Yövyimme Vuonislahdessa Kirkkolan tilalla. Talon emäntä tarjoili meille itse kasvattamiin tomaatteja ja maissia. Siemenet hän oli tuonut ulkomailta. Maistoinme raidallista tiikeritomaattia, pienen kesäkurpitsan näköisiä tomaatteja, keltaista tomaattia ja useita muitakin laatuja.

Lieksan hautausmaat

Seuraavana aamuna jatkoimme pyöräkorjaamon kautta Lieksan hautausmaalle. Lieksan seurakuntapuutarhuri Leo Sutinen tuli kesälomaltaan opastamaan meitä useammaksi tunniksi. Leon lisäksi hauta- ja puistopuolella on vakituksena töissä haudankaivaja Seppo Kärki. Apuna on 16 puolen vuoden sopimuksella olevaa kausityöntekijää sekä 16 koulu-laista, joista kukin on kolme viikkoa töissä. Leon ja Sepon töihin kuuluu mm. hautausmaan kunnosta huolehtiminen hoitolaskutuksineen, suntioin tehtävät, haudankaivuu, lumiauraukset (myös kiinteistöillä) sekä viherrakennustyöt. 13 000 asukkaan Lieksassa riittää töitä, sillä hautausmaita on yhteensä seitsemän: Mähkö (8ha), Vieki (6ha), Nurmijärvi (2ha), Vuonislahti (2,5ha), Koli (2ha), Lamminkylä (vanha hautausmaa), nälkään 1866-1868 kuolleiden hautausmaa sekä Kirkkopuisto (500 sankarihautaa). Lisäksi hoidettavana ovat kiinteistöjen pihat. Hautausmaat ja pihat muodostavat yhdessä noin 23 hehtaarin hoidettavan alueen.

Lieksassa on hoitohautoja yhteensä 1600, joista ainaishoitoja 300. Lisäksi ovat kirkkopuistossa sijaitsevat 500 sankarihautaa. Hautauksia on vuosittain noin 210, joista 25 tuhkauksia. Lähin krematorio sijaitsee Joensuussa. Mähkön hautausmaalla on uurnasukuhautoja sekä muistolehto. Kukkia voi tuoda yhteiselle muistelupaikalle. Nimilaatta voidaan kiinnittää kivipylvääseen.

Mähkön hautausmaalla on pari erikoisuutta: rippikoululaisten 1917 istuttamat lehtikuusikujanteet sekä metsätyömiesten hautaus-alue. Lieksassa on ollut metsätyömieskoti, jonka asukkaita ovat olleet metsätöissä olleet poikamiehiä. Heidän hautansa ovat omissa riveissään. Myös ortodokseille löytyy oma osastonsa.

Mähkön hautausmaalla ei ole valaistusta eikä myöskään sadettajia. Nurmikoita ei kastella lainkaan, mutta siitä huolimatta ne olivat hyvässä kunnossa. Jätekatokset on tehty omana työnä. Selkeät lajitteluohjeet

on kiinnitetty katoksiin. Sekajätteeseen laitetaan lasi, muovi, paperi, pahvi, muoviruu-
kut, kynttilät ja metalli. Maatuva jäte ajetaan omalle kompostointialueelle. Omasta toiminnasta tuleva jäte lajitellaan tarkemmin. Metallia, pahvia, öljyä ja ongelmajätteet toimitetaan niille varattuihin jätetesteisiin.

Lieksassa ajoimme pyörät laivaan ja seilasimme Pielisen yli Kolille. Matkalla majapaikkaan poikkesimme Kolin hautausmaalle, joka on perustettu 1943. Hautausmaalla sijaitsee myös pieni kappeli. Lieksan kaupunki sijoittuu Pielisen molemmille puolille ja matkaa kirkonkylältä Kolille tietä pitkin tulee lähes sata kilometriä. Hautaaminen Kolille helpottaa sekä seurakunnan että seurakuntalaisten elämää. Kolin hautausmaalla on hoitokaudella töissä yksi henkilö.

Vitsejä kotimatalla

Paluumatkalla jutustelimme konnarin kanssa, joka nauratti meitä hautausmaa-aiheilla vitseillään. Tässä paras niistä lopuksi:

Kaksi naista oli iltahämärissä palailemassa rimpsalta, kun hätä yllätti. Lähettyvillä oli vain hautausmaa, joten naiset poikkesivat kiviadan taakse. Paperia ei ollut matkassa, joten toinen naisista pyyhkäisi pikkareihinsa ja heitti ne menemään. Toinen pyyhki muistovärssy-nauhaan. Seuraavan kerran isäntien tavatessa he päivittelivät, että missä emännät olivat olleet. "Kun meidän emäntä tuli kotiin ilman pikkuhousuja" ihmetteli toinen. " Ei se mitään, mutta meidän emännän takapuolessa luki: rakkaudella muistaen, Teerijärven mieskuoro".

Eila Nykänen ja Pirjo-Riitta Pyysing saivat Hortonomien yhdistyksen stipendin 2005 opintomatkansa varten.

TERVEISIÄ JÄSENILTÄ

Palkkatiedustelun 2005 yhteydessä lokakuussa jäseniltä kysyttiin myös kommentteja, ideoita ja terveisiä liittyen yhdistyksen toimintaan. Yhteensä 37 vastaajalta tuli jonkinlainen kommentti. Palautetta annettiin edellisvuoden tapaan ilahduttavan paljon. Johtokunta kiittää jäseniään palautteesta ja (yrittää) ottaa onkeensa!

Kiitokset, eikä valittamista

Vapaaehtoisesti yhdistystoiminnassa olevien mieltä lämmittävät vuodesta toiseen kannustavat terveiset. Tervetuloa myös uudet kasvot mukaan toimintaan, kaikki apu on aina lämpimästi tervetullutta!

- Hyvää jatkoa aktiiveille
- Eipä muuta kuin virkeää toimintaa edelleen!
- Toivon, että toimenne menevät hyvin yhä eteenpäin, kuten tähänkin asti on tapahtunut.
- Käyn netissä kirjoittamassa, jos jotain akuuttia tulee mieleen.
- Kiitos kun jaksatte ahertaa.
- Olen tyytyväinen nykyiseen linjaan. Itsellä ei juuri nyt ole aikaa osallistua, ehkä joskus myöhemmin.
- Menestystä teille hallituksen jäsenet niin yhdistys-, koti- kuin työelämässäkin.
- Minusta ihan hyvin toimittu, kiitos.
- Terveisiä, terveisiä.
- Tehkää sitä mitä olette tähänkin asti tehneet. Valittelua omasta osallistumattomuudesta...
- Kukkia!
- On hienoa, että on oma yhdistys. Tsemppiä vaan vastuuhenkilöille, kun jaksatte vetää hommaa.
- Olen tyytyväinen nykyiseen toimintaan.
- Voimia ja tsemppiä.
- Kiitos toiminnasta.

Onnitteluita 80-vuotiaalle

Tänä vuonna on juhlittu yhdistyksen 80-vuotissyntymäpäivää ja se kirjoitti muutaman jäsenen kiittämään.

- Juhlat olivat upeat!
- Onnea 80-vuotispäivänä, vaikka se jo menikin.
- Kiitokset juhlista.

Eteläkeskeisyydestä purnataan

Toiminnan keskittymisestä eteläisimpään Suomeen on kritisoitu usein - ja ihan aiheesta.

- Kokoontumisia myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelle, muuten onnea ja menestystä jatkossakin!
- Olisi hyvä jos toimintaa olisi ympäri Suomea, eikä vain "syryssä" pääkaupunkiseudulla.

... mutta kerrankin näinkin päin

- Lisää hortoklubeja pääkaupunkiseudulle!! On mielenkiintoista tutustua uusiin työpaikkoihin, joissa hortonomi voi toimia.

Tässä kohdassa on hyvä heittää pallo idearikkaille kehäkolmosen ulkopuolella vaikuttaville jäsenille: haluaisitko järjestää esim. tutustumisen alan yritykseen tai muuhun puutarhaväkeä kiinnostavaan kohteeseen? Tai kirjoittaa juttuja Hortonomi-lehteen? Otapa rohkeasti yhteyttä!

Palkkakyselyyn liittyvää

Itse palkkakyselyyn liittyen tuli monta hyvää kommenttia sisällöstä ja toteuttamisesta. Kyselyyn vastaaminen on tärkeää, vain sillä saadaan luotettavaa tietoa hortonomien palkkauksesta!

- En muista, kuinka kauan olen ollut töissä, ärsyttää laskeskella. Silti kiva lukea tuloksia
- Mihin kaikki matalapalkkaiset yrittäjät katoavat aina kun kyselyn tulokset julkaistaan? Useina vuosina emme näy missään – siitä ollaan kavereitten kanssa keskusteltu usein...
- Palkkakyselyn tuloksia voisi esitellä enemmän jaoteltuina kuin nykyisin. Haluan, että sivuille tulee kuvaaja, jossa on vaaka-akselilla ammattikokemus ja pystyakselilla palkka. Tämä helpottaisi oman palkan tarkastelua ja toimisi perusteluina palkkaneevotteluissa. Insinöörialoilla tämä on vakiokäytäntö.
- Palkka on surkea tällä kokemuksella, mutta työpaikan hyvä henki on pitänyt nykyisessä työpaikassa!
- Vastaaja koki vaikeaksi palkkalomakkeen, siinä haluttiin tietoja vain päätoimesta. Ei halua myös sitä, että toimiala ja asema rajataan vain yhteen vaihtoehtoon. Vaikka ymmärtääkin sen vaikeaksi vastauksia tulkittaessa. Toivoi lisäkysymystä: teetkö muutakin (päätoimen lisäksi) ja mitä?
- Palkkakysely nettiin, helppo ja huokeaa.

Alan arvostusta kohotettava, hortonomit kunniaan!

Ehkä yllättäenkin nimikeasiat ovat nousseet taas pinnalle. Myös uusi valmisteilla oleva rakennuslaki on herättänyt tunteita.

- Nimikemuutos AMK-valmistuneille pian eteenpäin tai jäämme jalkoihin!! Esim. puutarha-arkkitehti, puutarha-insinööri.
- Amk-hortonomit eivät ole pärjänneet toimien täytössä kaupungilla. Haasteita tulossa, koska kaupungeille tulossa tiukat taloudelliset ajat ja puutarha-alan väestä vähennetään ensimmäisenä.
- Insinöörinimike eteenpäin! Akateemiset jyräävät...
- Ottakaa selville, mitä uuteen rakennuslakiin on ehdotettu vihersuunnitelmien tekijöistä!!!! MARK on antanut asiasta lausunnon, joka käytännössä veisi työt maisemasuunnittelijoilta! Ottakaa kantaa! Pitäkää hortonomien puolta!

Lehti-ideoita

Hortonomi työnsä ääressä -kirjoitussarjaa tehtiin muutama vuosi sitten ja nyt samanaista toivotaan takaisin.

- Lehdessä voisi olla juttuja ihan tavallisista rivihortonomeista ympäri Suomea ja heidän työpaikoistaan.
- Ei ollut tuttuja Lepaan 80-vuotisjuhlissa. Olisi pitänyt lähettää parempi valokuvaaja... vinkvink!
- Viime aikoina on tehty hyviä juttuja, kannustusta!

Matkalle, retkelle!

Nyt aika näyttäisi olevan otollinen matkanjärjestämiselle, sillä asia on noussut esiin terveisissä ensimmäisen kerran pitkään aikaan. Nettisivuille toivotaan työnvälitystä. Nettisivuja ollaan kyllä uudistamassa, mutta työnvälityspörssi ei ole toistaiseksi suunnitelmassa.

- Toivotaan ulkomaanmatkoja edullisesti!
- Retkiä, retkiä kotimaassa (toivoo useampikin vastaaja).
- Jos olisi mahdollista ilmoittaa vapaista työpaikoista esim. nettisivuilla, niin se olis aika jees.

Lisää, tasapuolisemmin ja aktiivisemmin

Kriittistä palautetta tuli hämmästyttävän vähän, mutta se vähäkin kertoo siitä, että yhdistystä tarvitaan.

- Ottakaa enemmän huomioon opiskelijat. Lisää rekrytointia!! Opiskelijoista saa helposti uusia jäseniä. KIITOS!

- Edelleen toivoisin yhdistyksen käsittelevän myös viljelypuolen asioita. Yhdistys on liikaa maisemasuunnittelupainotteinen.
- Aktiivisempi ote koulutuksen seurantaan, opetuksen sisältöä ja opettajien tietoja päivitettävä.

Arja Anttila

ENEMMISTÖ KANNATTI UUTTA TUNNUSTA YHDISTYKSELLE

Viime keväänä yhdistys lähetti jäsenilleen kyselyn mahdollisen uuden tunnuksen käyttöönottamisesta. Nykyisessä tunnuksesta on tammi, uudessa ehdotuksessa tammenlehti kuvattuna heraldiikan sääntöjen mukaisesti.

Uutta tunnusta ehdotti viime maaliskuun vuosikokouksessa Kauko Nurmela, joka on harrastanut heraldiikkaa ja kuuluu Suomen heraldiseen seuraan. Vuosikokouksessa asiaa päätettiin kysyä koko jäsenkunnalta, jotta kaikki halukkaat saisivat äänensä kuuluville. Vastauksia tuli yhteensä 152 eli jäsenistä vastasi kaikkiaan 32 %. Tämä on hyvin tyyppilinen vastausprosentti kirjetutkimuksissa. Vastauksia tuli lähes palkkakyselyyn verrattavalla tavalla, joten vastausten määrä yllätti iloisesti.

Innokkaan osanoton lisäksi yllättivät vastausten värikkäät kannanotot asiasta - puolesta ja vastaan.

Nykyistä tunnusta vastaajista kannatti 36 %. Nykyisen tunnuksen puolustajat ottivat huomattavasti aktiivisemmin kantaa vapaamuotoisilla terveisillä. Moni koki nykyisen tunnuksen hyväksi, perinteikkääksi ja tunnetuksi, eikä uudistamiseen löydetty riittäviä perusteita. Todettiin, että olisi taloudellisempaa ja ympäristöystävällisempää säilyttää vanha tunnus. Samalla muistutettiin siitä, että uutta tunnusta muistuttavia vaakunoita on jo käytössä mm. Tammelan kunnalla ja Vikstenin taimistolla. Monet olisivat voineet hiukan parantaa ja modernisoida nykyistä tunnusta, mutta säilyttää kuitenkin vanhan.

Ehdotettua uutta tunnusta kannatti 64% vastaajista, joista 45 % oli valkopohjaisen tunnuksen kannalla ja 18 % keltapohjaisen tunnuksen kannalla. Uutta tunnusta pidettiin käyttökelpoisempana selkeytensä ansiosta ja uudistumista kiiteltiin. Ehdotus uudesta tunnuksesta keltaisella pohjalla herätti paljon vastustusta, sillä se koettiin räikeäksi ja päällekkäyväksi. Eniten kannatusta saikin tunnusluonnos valkoisella pohjalla, joka koettiin rauhalliseksi, raikkaaksi, isänmaalliseksi ja keltaista tunnusta enemmän tammi-aihetta esiintuovaksi.

Päätöksen tunnuksen käyttöönottamisesta tekee seuraava vuosikokous. Kiitokset kaikille kantaa ottaneille!

SALON PUISTOMETSIIEN JALOPUUESIINTYMIEN KARTOITUS JA TOIMENPIDESUUNNITELMA

Lähtökohtana kartoitustyölle oli Salon ilmastollisesti suotuisat olosuhteet useimmille jaloille lehtipuille tammivyöhykkeen pohjoisrajalla. Kartoitustyö toteutettiin kenttäkäynnillä 23.4.-8.8.2003 välisellä ajalla. Tutkimuksessa kerätystä havaintotiedoista koottiin puulajikohtaiset kartat, joissa ilmenee kulloisenkin puulajin esiintymien laajuus neljässä kokoluokassa neljän hehtaarin alalla.

Kartoitustyö kattoi 19 erikokoista puistometsää, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on n. 239 hehtaaria. Mukana ovat keskeisimmät Salon puistometsät. Tutkimuksessa ovat metsävaahtera lukuun ottamatta mukana kaikki Suomen luonnonvaraiset jalot lehtipuulajit. Metsävaahteran hajanaiset, mutta paikoin hyvinkin runsaat esiintymät vaatisivat oman itsenäisen kartoituksen. Toisaalta kartoitukseen on sisällytetty pähkinäpensas, koska kartoituksen yhtenä tavoitteena oli selvittää luonnonsuojellisia toimenpiteitä edellyttävien luontotyyppien, kuten pähkinäpensaslehtojen olemassaolo.

Meren vaikutus Salon seudun ympäristöön on suuri eri vuodenaikoina. Mereisyyden vuoksi talvet ovat usein huomattavan leutoja. Keväät ovat keskimäärin vuoden kuivinta

aikaa. Kylmän meren vuoksi keväät ovat yleensä viileämpiä kuin hieman kauempana sisämaassa. Kesän aikana lämpöerot tasoittuvat ja loppukesällä kasvukausi jatkuu jo muuta maata pidemmälle.

Työn tuloksista

Kartoitustyö todisti, että jalot lehtipuut ovat määrällisesti varsin harvinaisia. Tammea esiintyi odotetusti selvästi eniten. Sen osuus havainnoista oli 84 prosenttia ja esiintymiä oli käytännössä kaikkialla puistometsissä. Kolmessa puistometsässä oli huomattavat tammiesiintymät. Yhdistävänä tekijänä näillä esiintymillä oli eri ikäisten tammien runsaus. Pääsääntöisesti puistometsissä havaitut tammet olivat nuoria ja 0,5 – 3 metriä korkeita.

Pähkinäpensaen osuus havainnoista oli 14,8 prosenttia. Varsin laajoja pähkinäpensasesiintymiä oli kolme. Näistä kahdessa täyttyvät luonnonsuojelulain edellyttämät ehdot luontotyypin suojelemiseksi. Yksittäisiä suurehkoja yksilöitä tai pienehköjä pähkinäpensasryhmiä oli monin paikoin puistometsissä.

Muiden jalojen lehtipuiden esiintymät olivat vähäisiä, mutta sitäkin merkityksellisempiä. Lehtosaarnen osuus havainnoista oli 0,7 prosenttia. Saarnen esiintymiä oli kaiken kaikkiaan kolme ja ne olivat kaikki yhtenäisiä ja sijaitsivat kukin pienellä alueella. Kaksi esiintymistä oli huonokuntoisia ja ne olivat selvästi kärsineet lähelle rakennetuista teistä. Yksi esiintymistä oli erittäin merkittävä. Esiintymässä oli kuutisenkymmentä eri koosta saarnea. Useimmat olivat yli kahdeksan metriä korkeita. Alue on kostea ja lähteinen ja näin ollen tyypillinen kasvuympäristö vaateliaalle saarnelle.

Metsälehmuksen osuus havainnoista oli 0,3 prosenttia. Lehmuksen esiintymät rajoituivat yhdelle, mutta laajimmalle yhtenäiselle puistometsäalueelle. Havaitut lehmukset olivat nuoria ja lähes pensasmaisia. Kyseisellä alueella oli tehty merkittäviä harvennushakkuita, jolloin lehmuksia oli kiitettävästi pyritty säästämään. Ilman riittävää suojapuustoa lehmuksella on tosin taipumus haarautua.

Kynäjalavia ei odotetusti löytynyt kartoituksessa ja vuorijalavankin esiintymät olivat jalopuista vähäisimmät. Huomionarvoista on, että yksittäiset esiintymät sijaitsevat hajallaan eri puolilla kaupungin puistometsiä. Harvinaisen vuorijalavan tumman, karhean ja vastapuikean lehden havaitseminen oli aina yhtä elämyksellistä. Lehdettömänä vuorijalavan, kuten muidenkin jalopuiden tunnistaminen vaatii metsänhoidollisia toimenpiteitä tekevältä henkilöltä asiantuntemusta.

Kartoituksen tulokset puhuvat sen puolesta, että arvelut tammen viihtymisestä Salon metsissä ovat olleet oikeansuuntaisia. Ilmaston on ennustettu lämpenevän tulevaisuudessa ja sen vaikutukset suomalaiseen luontoon ovat jo paikoin oireellisesti havaittavissa. Tammen taimien runsaslukuisuutta Salon puistometsissä voidaan pitää merkkinä olosuhteiden hienoisesta muuttumisesta tammelle suotuisemmiksi.

Tiivistelmä opinnäytetyöstä. Matti Nikander on saanut Hortonomien yhdistyksen stipendin parhaasta opinnäytetyöstä 2005.

HORTONOMI (AMK) –TUTKINNON SUORITTANEET v. 2005

Hämeen ammattikorkeakoulu Lepaa

<i>Puutarbatalouden koulutusohjelma</i>	<i>Maisemasuunnittelun koulutusohjelma</i>
Delorey Mari Karoliina Hietakangas Raili Tellervo Huhtamaa Hanna Leena Hyppänen Katja Elina Hämäläinen Tiina Birgitta Jasu Hannele Susanna Jolkkonen Helena Tuulikki Keskitalo Antti Ilmari Korkala Salla Maija Mirjami Leppäkoski Salla Maarit Ojajärvi Anita Hillevi Puranen Riikka Sairanen Hanna Maria Saukko Mari Milla Johanna Syrjä Mirkka Sinikka Rekola Eija Johanna Annikki Vilkki Hanna Kristiina Virtanen Outi Marketta Vähäkallio Kai Yrjö	Ala-Mutka Kaisa Johanna Huttunen Anne Heidi Johanna Leppäkorpi Matti Ville Moisander Tiina Marika Muurala Merja Johanna Kristiina Nikander Matti Juhani Notko Jaana Hannele Ollila Mika Krister Pennanen Pirta Johanna Mirjami Pitkänen Jenni Pauliina Siltanen Sara Pauliina Sundgren Seija Satu Sinikka Suotula Harri Tapani Terämä Miia Ritva Helena Torro Mika Aarre Markus Toukola Niina Helinä Virtanen Katja Maria Wegelius Kalle Sakari

Hortonomien yhdistyksen stipendit:

Yrkeshögskolan Sydväst/ Överby Trädgårdsskola

<i>Maisemasuunnittelun koulutusohjelma</i>	<i>Puutarbatalouden koulutusohjelma</i>
Rajamäki Jemina Keskinen Kerkko	Jansson Harald Knappe Gustaf

Hortonomien yhdistyksen stipendi:

Oulun seudun ammattikorkeakoulu

<i>Hortonomi AMK</i>	
Haapalainen Teija Johanna	Räihä Tiina Tellervo
Junkkonen Anne Kaisa	Siltakoski Ulla Kaija Sinikka
Junttila Niina Elina	Siltala Merja Katariina
Portti Marja Inkeri	Supperi Tomi Tapani
Rajamäki Mari Susanna	Tanskanen Suvi Orvokki

Hortonomien yhdistyksen stipendi:

VUODEN 2005 STIPENDIT

Tänä vuonna Hortonomien yhdistyksen stipendiä haki yhteensä 12 hakijaa. Jaossa oli yhteensä 4 200 €. Hortonomien yhdistyksen stipendirahastosta saivat avustuksen ammattitaitonsa kehittämiseen seuraavat hakijat sääntöjen vaatimien ehtojen täyttyessä:

Päivi Apajalahti, 300 €, opintomatka Japaniin

Oili Drammeh, 250 €, opintomatka Etelä-Amerikkaan

Pekka Ilen, 500 €, pajuopintomatka Saksaan

Raimo Laurasvaara, 620 €, Seurakuntapuu- ja tarhureiden matka Islantiin

Eila Nykänen, 140 €, tutustuminen itäsuomalaisiin hautausmaihin

Pirjo-Riitta Pyysing, 140 €, tutustuminen itäsuomalaisiin hautausmaihin

Sari Rautakoski, 100 €, Autocad-kurssi

Mira Weckström, 1100 €, Vyllin järjestämä viheralan valvojakurssi

Yhteensä stipendeinä hakijoille myönnettiin 3 150 €. Kiitoksia hakijoille ja onnittelut stipendinsaaajille!

Seuraavan kerran stipendit ovat jaossa keväällä 2006 maalis-huhtikuun vaihteessa.

Hortonomien Yhdistyksen stipendirahasto avustaa jäseniensä ammattitaidon edelleen kehittämistä, jatko-opintoja ja tutkimushankkeita, myöntää huomionosoituksena ansi-oituneille hortonomeille ja yleishyödyllisille yhdistyksille, yhteisöille tai muille vastaaville tahoille stipendejä ja avustaa hortonomiksi (AMK) opiskelevia kursseja ja yksittäisiä opiskelijoita opintomatkoissa, sekä tukee Hortonomien Yhdistys ry:n järjestämiä hankkeita.

